

Samfundsfag

Fagformål for faget samfundsfag

Eleverne skal i faget samfundsfag opnå viden og færdigheder, så de kan tage reflekteret stilling til samfundet og dets udvikling. Eleverne skal opnå kompetencer til aktiv deltagelse i et demokratisk samfund.

Stk. 2. Eleverne skal opnå forudsætninger for udvikling af kritisk tænkning og et værdigrundlag, så de kan deltage kvalificeret og engageret i samfundet. Eleverne skal opnå forståelse af, hvordan mennesker både påvirkes af og kan påvirke samfundet, og de skal kunne forstå hverdagslivet i et samfundsmæssigt perspektiv.

Stk. 3. Eleverne skal forholde sig til demokratiske grundværdier og spilleregler med henblik på deres egen deltagelse i samfundet.

MINISTERIET FOR
BØRN, UNDERVISNING
OG LIGESTILLING
STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Kompetencemål

Kompetenceområde	Efter 9. klassetrin
Politik	Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger
Økonomi	Eleven kan tage stilling til økonomiske problemstillinger og handle i forhold til egen økonomi og samfundsøkonomien
Sociale og kulturelle forhold	Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger
Samfundsfaglige metoder	Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder

Kompetence-område	Kompetencemål	Faser	Færdigheds- og vidensmål											
Politik	Eleven kan tage stilling til politiske problemstillinger lokalt og globalt og komme med forslag til handlinger		Demokrati		Det politiske system, retsstat og rettigheder		Politiske partier og ideologier		Medier og politik		EU og Danmark		International politik	
		1.	Eleven kan identificere demokratiformer og andre styreformere	Eleven har viden om demokrati og andre styreformere	Eleven kan redegøre for politiske beslutningsprocesser i Danmark og forholdet mellem stat, region og kommune	Eleven har viden om det politiske system og beslutningsprocesser i Danmark	Eleven kan identificere ideologisk indhold i politiske udsagn og beslutninger	Eleven har viden om politiske ideologier og grundholdninger	Eleven kan redegøre for hvordan medier kan anvendes til politisk deltagelse	Eleven har viden om mediers anvendelse til politisk deltagelse	Eleven kan redegøre for samspil mellem beslutningsprocesser i EU og i Danmark	Eleven har viden om hovedtræk i EU's udvikling og beslutninger i EU	Eleven kan diskutere internationale organisationers rolle for konflikt og samarbejde i verden	Eleven har viden om internationale organisationer, som Danmark deltager i
		2.	Eleven kan diskutere demokratiopfattelser og egne muligheder for deltagelse i demokratiet	Eleven har viden om demokratiopfattelser	Eleven kan diskutere sammenhænge mellem demokrati og retsstat (fx rettigheder og pligter for borgere i Danmark, borgernes retssikkerhed i et demokrati og menneskerettigheder mv.)	Eleven har viden om demokrati og retsstat, fx grundloven	Eleven kan analysere den aktuelle parlamentariske situation og partierne indbyrdes placering	Eleven har viden om politiske partier, deres grundholdninger og mærkesager	Eleven kan diskutere aktørers brug af medier til at påvirke den politiske dagsorden og beslutninger	Eleven har viden om mediers betydning for politik	Eleven kan diskutere aktuelle europæiske politiske problemstillinger i forhold til EU	Eleven har viden om politiske problemstillinger inden for EU	Eleven kan diskutere mål og midler i dansk udenrigspolitik	Eleven har viden om dansk udenrigspolitik
Økonomi	Eleven kan tage stilling til økonomiske problemstillinger og handle i forhold til egen økonomi og samfundskonomenien		Privatøkonomi og forbrugeradfærd		Velfærdsstater		Samfundskonomeniske sammenhænge		Markedsøkonomi og blandingsøkonomi		Økonomisk vækst og bæredygtighed			
		1.	Eleven kan diskutere rollen som forbruger	Eleven har viden om forbrugeradfærd, forbrugerroller og forbrugerrettigheder	Eleven kan forklare opbygningen af velfærdsstater på baggrund af velfærdsprincipper	Eleven har viden om typer af velfærdsstater	Eleven kan redegøre for grundlæggende sammenhænge i det økonomiske kredsløb	Eleven har viden om grundlæggende sammenhænge i det økonomiske kredsløb	Eleven kan bruge begreberne udbud og efterspørgsel til at beskrive, hvordan markeder fungerer	Eleven har viden om centrale principper i markedsøkonomien	Eleven kan redegøre for problemstillinger og muligheder vedrørende bæredygtighed og økonomisk vækst	Eleven har viden om bæredygtig udvikling og økonomisk vækst		
		2.	Eleven kan beskrive privatøkonomiske problemstillinger og valgmuligheder	Eleven har viden om privatøkonomiske begreber	Eleven kan diskutere velfærdsstat i økonomisk globalisering	Eleven har viden om økonomisk globalisering	Eleven kan redegøre for betydning af økonomisk globalisering for det danske arbejdsmarked	Eleven har viden om erhvervsstruktur og arbejdsmarkedsforhold, herunder den danske arbejdsmarkedsmodel	Eleven kan diskutere regulering af markedskræfterne	Eleven har viden om markedsøkonomi og blandingsøkonomi	Eleven kan redegøre for sammenhænge mellem innovation og økonomisk vækst	Eleven har viden om økonomisk konjunkturudvikling og innovation		
Sociale og kulturelle forhold	Eleven kan tage stilling til og handle i forhold til sociale og kulturelle sammenhænge og problemstillinger		Socialisering		Kultur		Social differentiering							
		1.	Eleven kan redegøre for sociale grupper og fællesskabers rolle i socialiseringen	Eleven har viden om socialisering	Eleven kan diskutere kulturs betydning for individer og grupper	Eleven har viden om kultur og kulturbegreber	Eleven kan analysere sociale forskelle med begreber om social differentiering	Eleven har viden om social differentiering						
		2.	Eleven kan analysere sociale grupper og fællesskabers betydning for socialisering og identitetsdannelse	Eleven har viden om socialisering og identitetsdannelse	Eleven kan analysere konkrete eksempler på globale kulturelle fænomener	Eleven har viden om kulturel globalisering	Eleven kan beskrive sociale uligheder i Danmark og i verden med begreber og data	Eleven har viden om beskrivelse og måling af social lighed og ulighed						
Samfundsfaglige metoder	Eleven kan anvende samfundsfaglige metoder		Undersøgelsermetoder		Formidling		Sprog og skriftsprog		Informationssøgning		Statistik			
		1.	Eleven kan identificere, formulere og gennemføre enkle undersøgelser af samfundsmæssige problemstillinger	Eleven har viden om samfundsfaglige undersøgelsesmetoder	Eleven kan formidle resultater af en gennemført undersøgelse	Eleven har viden om brug af kulturteknikker og digitale medier til formidling	Eleven kan sprogligt nuanceret udtrykke sig om samfundsfaglige problemstillinger samt målrettet læse og skrive samfundsfaglige tekster	Eleven har viden om fagord og begreber samt samfundsfaglige teksters formål og struktur	Eleven kan finde relevante kilder	Eleven har viden om informationsøgning, herunder med digitale medier	Eleven kan tolke enkel statistik	Eleven har viden om typer af statistiske fremstillinger		